

■ Folkbildningens flexibla lärande

- Digitalisering ger ökat behov av folkbildning
- Demokratisera digitaliseringen!
- Stora förväntningar och utmaningar för studieförbunden och folkhögskolorna
- Utvärdering av folkbildningens flexibla lärande
- Rådslag 2014

Britten Månsson-Wallin

■ Folkbildningens Vägval & Vilja

- Gemensamt folkbildningspolitiskt dokument om studieförbundens och folkhögskolornas uppgifter i samhälle.
- **Prioriterat:**
 - Bildning och sammanhang
 - Tillgänglighet och delaktighet
 - Medborgare och civilsamhälle
 - Arbetsliv och livslångt lärande
 - Kultur och kreativitet

Britten Månsson-Wallin

■ Folkbildningens Vägval & Vilja

- Digital delaktighet
 - Demokratisera digitaliseringen
- är prioriterade folkbildningsuppgifter

”Folkbildningen vill gå i spetsen för att *utveckla nya lärformer och en modern pedagogik* som tar den nya tekniken tillvara”

Britten Månsson-Wallin

■ Statens 4 syften med folkbildningsanslaget

- Stärka och utveckla demokratin
- Göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen
- Utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället
- Bredda intresset för kultur och öka delaktigheten i kulturlivet

Britten Månsson-Wallin

■ Digitaliseringen ökar behovet av folkbildning

- Behovet av bildning och sammanhang i ett nationellt och globalt informationsöverflöd
- Studieförbunden och folkhögskolorna som infrastruktur i samhället för frivilligt gemensamt kunskapssökande och livslångt lärande
- Möta behoven hos människor i olika livssituationer och åldrar i hela landet
- Civilsamhällets organisationer och nätverk

Britten Månsson-Wallin

■ Stora förväntningar och utmaningar för studieförbunden och folkhögskolorna

- Insatser för utveckling av [flexibelt lärande](#) och digital delaktighet sedan 1990-talet- DUKOM
- Folkbildningsrådet har haft främjandeuppdrag kring flexibelt lärande sedan 2009 (digitala basfärdigheter)
- Motverka digitalt utanförskap och öka tillgängligheten till folkbildning - ojämna digital utveckling i studieförbund och folkhögskolor
- Huvudansvaret för planering och genomförande av verksamheten ligger hos studieförbund och folkhögskolor

■ Utvärdering av folkbildningens arbete med flexibelt lärande och digital delaktighet 2013

Syfte: ge underlag för beslut om Folkbildningsrådets framtida stödinsatser

Resultat: ojämn utveckling i studieförbund och folkhögskolor, inte systematisk användning av flexibelt lärande och digital teknik

Liknande resultat i tidigare undersökningar.

Distansstudier mer omfattande i folkhögskolan.

- 108 av 150 skolor erbjuder distanskurser, 17% av studerande
- få deltagare i distanscirklar, 0,3 %
- Distansbegreppet?

Britten Månsson-Wallin

■ Utvärderingar

- IT-stött lärande i folkbildningen (Andersson, 2002),
- Folkbildningens IT-mönster (Landström, 2004),
- Ryms det nya i det gamla (Namuth och Sanyang, 2004),
- Lärande och vardag - Om gränsöverskridande i folkbildning på distans (Andersson, Landström och Laginder, 2006),
- Datorkunskaper på köpet - Om folkbildning på distans, IKT och samhälle (Laginder och Andersson, 2006),
- Folkbildningens IT-mönster (Mellberg, 2007),
- Utvärdering av Folkbildningsnätet (Ramböll, 2008),
- Analys av framtida utmaningar för folkbildningen och Folkbildningsnätet (Hylén, 2008), samt
- Flexibelt lärande folkbildning - varför, för vem och hur gör man (Callerud och Ranebo, 2012).

■ Resultat - Enkät till lokala administratörer

Folkbildningsnätet uppfyller målen

- 1. erbjuda pedagogiska verktyg** och resurser för folkbildningens lärande,
- 2. stödja den pedagogiska utvecklingen** av flexibelt lärande inom folkbildningen,
- 3. erbjuda mötesplatser** för folkbildningen, samt
- 4. erbjuda folkbildningsorganisationerna** möjlighet att **skapa interna virtuella konferensmiljöer**

Utvärdering- lokala administratörer

- Folkhögskolor använder Folkbildningsnätet(FBN) mycket
- Studieförbunden använder FBN lite
- Flera administratörer per organisation
- Hälften sköter uppdraget utanför sin tjänst
- Ca 1/3 har inte stöd från ledningen
- Centrala supporten för FBN fungera mycket bra
- Lokal.admin. har introducerat FBN (66 %)
- FBN är användarvänligt (55 %)

De organisatoriska förutsättningarnas betydelse (utvärderingsrapporten)

Ledningens roll betonas ständigt. Om inte ledningen tror på nya metoder så får de inget genomslag. Positivt uppmuntrande och stödjande inställning till projektet hos skolans ledning var avgörande.

Organisationens IT-mognad - framför allt kompetens som genom erfarenheter och tidigare insatser utvecklats hos skolans personal

Det är för **mycket som hänger på enskilda eldsjälarna** idag. Ledningen behöver medvetet och systematiskt bredda intresse och kunskap i organisationen.

Tillgången till **god teknisk infrastruktur och effektiva stödfunktioner** när tekniken strular är mycket viktigt.

Den **sociala miljön kring projektet** är viktig - möjligheter att informera om och diskutera projektet i interna sammanhang, kollegornas intresse och stöd.

Britten Månsson-Wallin

Gemensamma drag för projekten

demokratiperspektivet - att [göra folkbildningen möjlig för alla](#),
samhällsanpassningen - att synliggöra folkbildningen på nätet
utveckla, visa och sprida goda exempel på flexibelt lärande.

Viktigaste kraften för att en utveckling ska bli bred och omfattande är ledningens stöd och ambition.

Vikten av en samsyn och nationell kraftsamling.

Initialt styr lokala intressen och behov, men för fortlevnad och kontinuerlig utveckling krävs ett brett stöd i organisationen och en långsiktig planering.

■ Rådslag 2014

- Identifiera och undanröja hinder för folkbildningens arbete med digital delaktighet och flexibelt lärande
- Stimulera strategisk planering för digital utveckling i folkbildningsorganisationerna
- Ge underlag för kommande beslut i Folkbildningsrådet ifråga om översyn av statsbidragsvillkor samt stödformer för digital utveckling i folkbildningen

Britten Månsson-Wallin

■ Preliminära resultat

- Behovet av strategier, långsiktighet och behovsanalys i organisationerna betonas
- Digitalt kompetenslyft för verksamma i studieförbund och folkhögskola prioriterat
- Både enskilda och gemensamma initiativ föreslås, men ingen entydig bild
- Distansbegreppet problematiseras